

Λόγος ἐκφωνηθεὶς ὑπὸ Θεοφίλου Καΐρη κατα την
ημέραν τῆς υποδοχῆς τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος

Ἰωάν. Α. Καποδίστρια ἐν Αἰγίνῃ, 1828

Ἰανουαρίου 12. (α)

“Οὐκ ἄρξω ἐγώ· οὐκ ἄρξει ὁ υἱός μου ἐν ὑμῖν.
Κύριος ἄρξει ὑμῶν. Κύριος κυβερνήσει ὑμᾶς.”
(Κριτῶν Η', 23.)

Εἰς τοιαύτην λαμπρὰν καὶ ἐπίσημον ἡμέραν, Κυβερνήτα
τῆς Ἑλλάδος, κατὰ την ὁποίαν Σέ ὑπήντησε καὶ Σέ ὑπε-
δέχθη ἡ πατρίς, ἐν τῷ μέσῳ ἀνεκφράστου χαρᾶς καὶ ἀγαλ-
λιάσεως, εἰς τοιαύτην λαοῦ τῶν Ἑλλήνων ὁμήγυριν, ἐνῷ
ὑψώνει φωνὰς εὐχαριστηρίους πρὸς τὸν ὕψιστον διὰ τὴν τόσον
ἐπιθυμητὴν καὶ εὐκταίαν ἔλευσίν Σου, ποίαν ἀγγελίαν
πλέον χαροποιὰν ἡδύνατό τις νὰ φέρῃ εἰς τὸ μέσον ἐκ μέ-
ρους Σου, σύμφωνον τῶντι μὲ τὰ φρονήματα τῆς ψυχῆς
Σου, μὲ τὰ συναισθήματα τῆς καρδίας Σου, μὲ τὰς ἐγκαρ-
δίους εὐχὰς ὅλων τῶν ἀληθινῶν τέκνων τῆς Ἑλλάδος, καὶ
μὲ τὰς μεγάλας ἐλπίδας τὰς ὁποίας ἔχουσιν εἰς Σέ! Τί ἄλλο

(α) Ἐκ τῆς Γενικῆς ἐφημερίδος τῆς Ἑλλάδος τοῦ 1828 ἀριθ.
7 καὶ 8.

ἡδύνατο ν' ἀναγγεῖλῃ πλέον χαρμόσυνον, κατάλληλον μάλιστα εἰς τὰς παρούσας τῆς πατρίδος περιστάσεις, καὶ ἐχέγγυον τῆς διὰ Σοῦ ἐλπιζομένης εὐτυχίας της, παρὰ ὅτι ἀρχηγὸς λαοῦ ἐλευθέρου ἐλευθέρως ἐκλεχθεὶς υπ' αὐτοῦ, καὶ ὑπέσχετο πρὸς αὐτὸν τὸν ἴδιον καὶ ἐπροσπάθεισε νὰ φέρῃ εἰς ἔκβασιν!

Ἀκούσατε λοιπὸν, λειτουργοὶ τοῦ ὑψίστου· ἀκούσατε σεβάσμιε πρόεδρε καὶ Βουλευταί· ἀκούσατε πολιτικοί, πολεμικοί, ἔλος ὁ λαὸς τῆς Ἑλλάδος, ἀκούσατε. “Κύριος ἄρξει ἡμῶν. Κύριος κυβερνήσει ὑμᾶς.” Δὲν θέλουσιν ἐξουσιάζει εἰς τὸ ἐξῆς ὁλέθρια πάθη, ὅχι χαμερπεῖς ἰδιοτέλειαι, ὅχι ῥαδιουργίαι, ὅχι οἰκείως ἐὰν δὲν εἶναι ἄξιος, ὅχι συγγενῆς ἐὰν εἶναι ἀνεπιτήδειος, ὅχι φίλος τοῦ Κυβερνήτου ἐὰν δὲν ἔχῃ ἱκανότητα· ἀλλ' ἡ ἱερα δικαιοσύνη, καὶ οἱ αἰώνιοι καὶ ἀμετάβλητοι νόμοι τοῦ Θεοῦ, οἱ πρὸς κυβέρνησιν ἐλευθέρου ἀνθρώπου διορισθέντες, θέλουσι κυβερνᾶ. Τὸ συμφέρον τῆς πατρίδος, ἡ εὐνομία της, ἡ εὐτυχία της, ἡ δόξα της, ὁ θρίαμβός της θέλουσι διευθύνει καὶ τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν καὶ τοὺς σκοποὺς καὶ τοὺς λόγους καὶ τὰς πράξεις τοῦ Κυβερνήτου. “Κύριος ἄρξει ὑμῶν. Κύριος κυβερνήσει ἡμᾶς.”

Ὅσοι ἴδατε τὴν γῆν τῆς γεννήσεώς Σας πυρποληθεῖσαν καὶ κατασκαφθεῖσαν, τοὺς γεννήτοράς Σας σφαγέοντας ἔμπροσθέν Σας, τὰ φίλτατά Σας ἀπὸ τὰς ἀγκάλας σας ἀρπαγέντα καὶ αἰχμαλωτισθέντα, ὅσοι ἐγείνατε δύματα τῆς παρανομίας καὶ τῆς ἀναρχίας τῶν ἰδίων ἀδελφῶν Σας, ἀκούσατε καὶ χαίρετε. Χαίρετε, διότι παύουσιν εἰς τὸ ἐξῆς τὰ δεινὰ μας· διότι θέλομεν ἰδεῖ την δικαιοσύνην ἰσχύουσαν, τοὺς νόμους ἐνεργουμένους, τὴν κακίαν τιμωρουμένην, τὴν ἀρετὴν βραβευομένην, καὶ ἐν γένει τὴν πατρίδα εὐνομουμένην καὶ

εὐδαιμονοῦσαν εἰς τὰ ἔσω, τροπαιοῦχον καὶ θριαμβεύουσιν εἰς τὰ ἔξω, τὴν πίστιν ἔχει πενθεοῦσαν, ἀλλὰ λαμπροφοροῦσαν καὶ χαίρουσαν.

Χαίρει καὶ Σὺ Κυβερνήτα τῆς Ἑλλάδος, διότι μετὰ τοσοῦτον πολυχρόνιον ἀποδημίαν ἐπιστρέφεις εἰς τὴν κοινὴν πατρίδα, τὴν βλέπεις, τὴν χαιρετᾷς ἔχει πλέον δούλην καὶ στενάζουσιν ὑπὸ τὸν ζυγὸν, ἀλλ' ἐλευθέραν, ἀλλὰ δεχομένην Σέ Κυβερνήτην καὶ περιμένουσιν νὰ Σέ ἰδῇ νὰ ὁδηγήσης τὰ τέκνα τῆς εἰς τὴν ἀληθινὴν εὐδαιμονίαν καὶ εἰς τὴν ἀληθινὴν δόξαν. Ζῆσι! ἀλλ' ἔχων ἱερὸν ἔμβλημα “ὁ Θεὸς καὶ ἡ δικαιοσύνη κυβερνήσουσι τὴν Ἑλλάδα”. Ζῆσι! ἀλλὰ κυβερνῶν οὕτως, ὥστε νὰ αἰσθάνῃ ἡ πατρίς, νὰ καταλάβωμεν καὶ ἡμεῖς, νὰ ἐπαναλάβῃ ἡ ἀδέκαστος ἱστορία, νὰ ἀντηχήσωσιν ὅλοι οἱ αἰῶνες, ὅτι οὐ Σὺ, οὐδὲ ὁ υἱός Σου, οὐδὲ ὁ αἰκεῖος Σου, οὐδὲ ὁ φίλος Σου, οὐδὲ πνεῦμα φατρίας, ἀλλ' ἀληθῶς αὐτὸς ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ, αὐτὸ τὸ δίκαιον, αὐτοὶ τῆς Ἑλλάδος οἱ ἄνθρωποι κυβερνῶσι τὴν Ἑλλάδα διὰ Σοῦ.

Καὶ τῶντι, εἴαν ὅποιον δῆποτε ἔθνος, διὰ νὰ ὑπάρχῃ ἐλευθέρων, διὰ νὰ συντηρῇται κραταιούμενον, διὰ νὰ εὐτυχῇ βελτιούμενον, εἶναι ἀνάγκη νὰ κυβερνῇται διὰ μόνων τῶν νόμων τοὺς ὁποίους ὁ Θεὸς διέταξεν ὡς κανόνας ἐλευθέρων ἐλευθέρου λαοῦ κυβερνήσεως, πολὺ μεγαλητέραν ἀνάγκην ἔχει σήμερον ἡ Ἑλλάς νὰ διεύθυνεταί ὑπὸ μόνων τῶν τοιούτων νόμων διὰ Σοῦ. . . .

Ἄλλ' ὦ σεβάσμιε πρόεδρε καὶ Βουλευταί, ὦ εὐτυχὴ τῆς Ἑλλάδος λαέ! τί ἄράγε δύναται νὰ δικαιώσῃ τὴν τοσαύτην χαρὰν μας! τί νὰ ὑποστηρίξῃ τὰς ἐλπίδας μας! τί νὰ μᾶς παραστήσῃ τὸν ἄνδρα εἰς τὸν ὅποιον ἡ πατρίς ἐπιστεύσῃ

τὴν ὑποστήριξιν καὶ ἐνέργειαν τῶν νόμων τῆς! τί νὰ μᾶς δείξῃ τὴν ἐπιβροχὴν τὴν ὁποίαν θέλει μεταχειρισθῇ πρὸς ἐκτέλεσιν ὅλων, ὅσα καὶ εἰς τὴν γενικὴν καὶ εἰς τὴν μερικὴν ἐνὸς ἐκάστου εὐδαιμονίαν συντείνουσιν!

Ἡ πολιτικὴ σύνεσις του καὶ ἐμπειρία, ὁ λαμπρὸς δρόμος τὸν ὁποῖον εἰς τὸν πολιτικὸν κόσμον διέτρεξεν, ὁ ὑψηλὸς βαθμὸς τὸν ὁποῖον εἰς ἓνα τῶν δυνατωτέρων θρόνων τῆς Οἰκουμένης εἶχε καὶ τὸν ὁποῖον διὰ τὴν πατρίδα παρέβλεψεν, ἡ πρὸς αὐτὴν ἀγάπη καὶ ἀφοσίωσις του μᾶς βεβαιώνουσι τὰ πρῶτα· τὸ δὲ τελευταῖον μᾶς πιστοποιοῦσι καὶ ἄλλα μὲν πολλὰ, μάλιστα δὲ ὅσα εἰς τὴν ἐν Τροιζῆνι συνέλευσιν συνέβησαν.

Τίποτε ἀληθῶς δὲν ἤμπορεῖ νὰ παραστήσῃ λαμπρότερον τὴν πρὸς αὐτὸν ὅλου τοῦ Ἑθνους μεγάλην καὶ ὑπόληψιν καὶ πεποίθησιν παρὰ τὸ ἀξιομνημόνευτον ἐκεῖνο ψήφισμα διὰ τοῦ ὁποίου ὁμοφώνως ἐκαλέσθη Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος.

Ὅσοι εὐρέσθητε εἰς τὴν ἐθνικὴν ἐκείνην Συνέλευσιν ἐνθυμείσθε ἀκόμη ποῖα ἀγρία πάθη ἠγέρθησαν διὰ νὰ καταστρέψωσιν ὅ, τι ἡ μανία τῶν τυράννων ἢ παρέβλεψεν, ἢ δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀφανίσῃ. Ποῖα φλὲξ διχονοιῶν ἐξήφθη διὰ νὰ κατακαύσῃ ὅσα τὸ ἐχθρικὸν πῦρ δὲν ἔμπόρεσε νὰ καταφλέξῃ· πῶς ὁ Ἕλληγ κατατὰ τοῦ Ἕλληρος, ὁ συγγενὴς κατατὰ τοῦ συγγενοῦς, ὁ ἀδελφὸς κατατὰ τοῦ ἀδελφοῦ κατωπλίζετο, καὶ ὁ ἄσπλαγχνος καὶ ἀδυσώπητος ἐμφύλιος πόλεμος ἐτοιμάζετο νὰ καταφέρῃ τὴν τελευταίαν εἰς τὴν πνέουσαν τὰ λείψατα πατρίδα πληγὴν. Τότε, μόλις προφέρεται τὸ ὄνομα τοῦ Καποδίστρια, καὶ ὅλα καταπραΰνονται· ἡ ὁρμὴ τῶν ἀγρίων παθῶν κατέπαυσε, καὶ τα ολέθρια τῶν δεινῶν ἀποτελέσματα ἐμποδίσθησαν. Φέρετε ἀκόμη κατατὰ νοῦν πόσῃν χαρὰν ἐπρο-

ξένησεν ἡ ἐκλογή του· μέ ποίαν ἀγαλλίασιν τήν ἐδέχθησαν οἱ ἐκεῖ εὐρεθέντες· μέ πόσῃν ταχύτητά διεδόθη εἰς ὅλον τὸ ἔθνος καὶ ποίας ἐλπίδας τοῦ ἐνέπνευσεν.

Ἄλλ' ἂν, ὦ Κυβερνήτα τῆς Ἑλλάδος, αἱ λαμπρότεραι στιγμαὶ τῆς εἰς αὐτὴν πολιτικῆς ζωῆς Σου ἐφάνησαν ἀπὸ τὴν ἐν Τροιζῇν Συνέλευσιν, τὸ μεγαλύτερον ὅμως τοῦ βίου Σου κατόρθωμα ἀρχίζει ἀπὸ τὴν σήμερον καὶ μέλλει ἀκόμη νὰ κατορθωθῇ.

Καὶ εἶναι ἡ ἀνάπαυσις τῶν διχονοιῶν, ἡ διάλυσις τῶν φατριῶν, ἡ ὁρμή, ἡ δικαία, ἡ μὴ ψευδομένη τὸ ὄνομα Κυβέρνησις τῆς Ἑλλάδος, ἡ ἀναγέννησις ἀνθρώπων, ἡ ἀνάπλασις ἀληθινῶν Ἑλλήνων. Κατόρθωμα τῶντι ὅσον δύσκολον, ὅσον ἐργῶδες, ὅσον μέγα, ἄλλο τόσον περιφανές, λαμπρὸν, ἐνδοξόν. Διὰ νὰ ἐπιτύχῃς δὲ τὸν ὑψηλὸν τοῦτον καὶ μόνον σκοπὸν, ἄκουσον τὴν ἀλήθειαν καὶ ἀπὸ ἀνθρώπου ὅστις δὲν ἔχει καμμίαν πρόφασιν νὰ Σέ εἰπῇ ψεῦδος.

Ἀφοῦ ἀποβλέψῃς πρῶτον εἰς ἐκεῖνον ὅστις κυβερνᾷ τὰ σύμπαντα, ἀφοῦ στοχασθῇς ὅσα ἡ μετ' ἐπιμελείας ἔρευνα τοῦ νοῦς καὶ τῆς καρδίας τοῦ ἀνθρώπου, καὶ μάλιστα τοῦ Ἑλλήνος, ὅσα ἡ ἀκριβὲς παρατήρησις τῆς ἱστορίας τῶν ἐλευθέρων ἐθνῶν, ἡ ἀρχή, ἡ πρόοδος, ἡ ἀκμὴ καὶ παρακμὴ των, τὰ αἷτια τῆς ἀποτυχίας ἢ ἐπιτυχίας των, τῆς δόξης ἢ ἀδοξίας των, τῆς κακοδαιμονίας ἢ εὐδαιμονίας των, ὅσα τέλος αἱ βαθεῖαι πολιτικαὶ Σου γνώσεις Σέ ὑπαγορεύσωσιν· ἀφοῦ συλλογισθῇς ὅλα τὰ ἀναγκαῖα μέσα τὰ ὅποια πρέπει νὰ βάλῃς εἰς πρᾶξιν διὰ τὴν καλὴν ἔκβασιν τοῦ μεγάλου αὐτοῦ ἐγχειρήματος, ἐνθυμοῦ προσέτι ὅτι, ἂν στρέψῃς ὀλίγον μόνον τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸ μέρος τοῦτο, βλέπεις τὴν γῆν τοῦ Σόλωνος καὶ τοῦ Ἀριστείδου, εἴαν πρὸς ἐκεῖνο,

τὴν γῆν τοῦ Λυκούργου καὶ τοῦ Λεωνίδου, ὅτι εὕρισκσαι εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς Ἑλλάδος ὅπου ἠφάνισθησαν ὅλοι τοῦ μεγαλητέρου τυράννου τοῦ κόσμου αἱ δυνάμεις, ἐτάφησαν ὅλοι τῆς τυραννίας αἱ ἐλπίδες, καὶ ἐστερεώθη ἡ φαεινή, ἡ λαμπρὰ τῆς ἐλευθερίας κρηπίς εἰς τὴν ὁποίαν, ὅποιον ἔθνος θέλει, ἀναβαίνει καὶ μένει ἐλεύθερον· ὅτι τὸ ἔδαφος τὸ ὁποῖον πατεῖς, εἶναι ἐρείπια ἐπισήμου καὶ ἐλευθερίας πόλεως τῆς Ἑλλάδος· αὕτη, τὴν ὁποίαν τώρα βλέπεις, ἀνηγέρθη παραδόξως ἀπὸ τὴν τέφραν τόσων ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας πυρποληθεισῶν πόλεων· ὁ λαὸς, ὅστις Σὲ περικυκλόνει, ἔμεινεν ἄπολις καὶ ἄοικος δι' αὐτήν.

Ἐνθυμοῦ, ὅτι ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ, ὅλων τῶν ἀνθρώπων, ὅλων τῶν αἰώνων, αὐτῆς τῆς συνειδήσεώς Σου, ἀνεδέχθης νὰ κυβερνήσης τοὺς ἀδελφούς Σου, τὸ ἔθνος Σου· ἔθνος το ὁποῖον πρῶτον ἐδίδαξε τοὺς ἀνθρώπους ὅτι ἔχουσι δικαιώματα, καὶ πρῶτον ἔδειξεν εἰς αὐτοὺς ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ ζῶσιν ἐλεύθεροι καὶ εὐτυχεῖς· τὸ ὁποῖον, εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἐλευθερίας κυβερνήσεώς του, ἐγέννησε τοὺς μεγαλητέρους ἀνδρας ὅλου τοῦ κόσμου, καὶ τὸ ὁποῖον ὅλας τὰς δυστυχίας καὶ τὰς συμφοράς ἤμπορεῖ νὰ ὑποφέρῃ, ὅχι ὅμως καὶ νὰ μένῃ διὰ παντος δεδουλωμένον.

Φέρε πάντοτε κατὰ νοῦν, ὅτι πρὸ ὀλίγων ἤδη ἐτῶν ἐσύντριψε τὰς ἀλύσεις μὲ τὰς ὁποίας ἦτο δεμένον, καὶ ἐτείναξε τὸν βαρύτερον τῆς δουλείας ζυγόν· ὅτι ἀπεφάσισεν ἢ νὰ ζήσῃ αὐτόνομον καὶ ἀνεξάρτητον, ἢ νὰ ταφῇ ὑπὸ τὰ ἐρείπια τῆς ἐπισημοτέρας διὰ τὴν ἐλευθερίαν γῆς τοῦ κόσμου· ὅτι διὰ νὰ τὴν ἀναλάβῃ πάλιν, ἶδε τοὺς ἱερεῖς τῆς ἱερᾶς θρησκείας του κρεμαμένους καὶ συρομένους εἰς τὴν γῆν ὡς καταδίκους, τὸ Βυζάντιον, τὴν Σμύρνην, πολλὰς

τῆς Ἀσίας, τῆς Εὐρώπης καὶ τῶν περὶ αὐτὰς νήσων χώρας
βαμμένας μὲ τὸ αἷμα τῶν τέκνων των, τὰς Κυδωνίας, πρώτην
τῶν Ἑλληνίδων πόλεων Σῦμα γενομένην τῆς μανίας τῶν τυ-
ράννων, πυρποληθεῖσας καὶ κατασκαφείσας. Ἀπὸ τὴν Θρά-
κην ἕως εἰς τὴν Ἑπειρον, καὶ ἀπὸ τὴν Ἑπειρον ἕως εἰς τὸ
ἔσχατον τῆς Πελοποννήσου Ἀκρωτήριον, τὰς ἐπισημοτέρας
πόλεις καὶ κωμοπόλεις του κατηδαφισμένας καὶ ἐρημωμένας·
ὅτι μὲ ὅλας τὰς ταλαιπωρίας, μὲ ὅλας τὰς ἐλλείψεις καὶ
τὰς πολυειδεῖς ἐναντιώσεις, μὲ ὅλην τὴν φρίκην τὴν ὁποίαν
ἐμπνέουσιν αἱ τρομεραὶ σκηναὶ τῶν πυρπολήσεων, τῶν ἀνα-
στατώσεων, τοῦ ἀνδραποδισμοῦ, τῶν σφαγῶν, ἐξορίαμβευσε
καὶ κατὰ ξηρὰν καὶ κατὰ θάλασσαν· καὶ διὰ τὴν ἀνδρίαν
τοῦ στρατιωτικοῦ καὶ ναυτικοῦ του ἔσεισεν ἐκ θεμελίων τὸν
θρόνον τοῦ Σουλτάνου, καὶ τὸ θαυμασιώτερον, ὅτι ἐν μέσῳ τῶν
φλογῶν καὶ τοῦ ἐχθρικοῦ σιδήρου, τοῦ κρότου τῶν ὅπλων καὶ
τῆς συγκρούσεως τῶν παθῶν ἐσυλλογίσθη καὶ ἐδυνήθη νὰ συν-
τάξῃ πολιτικὸν Σύνταγμα κατὰ τὸ ὁποῖον ἠθέλησε νὰ πολιτεύε-
ται, καὶ τὸ ὁποῖον μὲ τὸ αἷμά του ἀπεφάσισε νὰ ὑπερασπίζεται.

Μὴ λησμονήσης ποτέ ὅτι ἔπειτα τὸ ψεῦδος, ἡ διαβολή,
αἱ συκοφαντίαι, ἡ ὑπόουλος καὶ ραδιοῦργος ἀντενέργεια, αἱ
κατὰ χάριν καὶ κατὰ βίαν γινόμεναι ἐκλογαί, αἱ χαμερπεῖς
ἰδιοτέλειαι, ἡ κατάχρησις τῶν κοινῶν, ἡ παράβασις αὐτοῦ
τοῦ ἰδίου Συντάγματος, οἱ ἐμφύλιοι πόλεμοι, μᾶς ἔκαμαν νὰ
θρηνήσωμεν διὰ τὴν Χίον, νὰ κλαύσωμεν διὰ τὴν Κρήτην,
διὰ τὴν Κάσσον, διὰ τὰ Ψαρά, διὰ τὸ Νεόκαστρον, νὰ στε-
νάξωμεν ἀκόμῃ πικρὰ διὰ τὸ Μεσολόγγι καὶ διὰ τὰς Ἀθή-
νας, νὰ χύνωμεν δάκρυα διὰ ὅσα εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα,
καὶ εἰς τὴν Πελοπόννησον συνέβησαν καὶ συμβαίνουν κακὰ,
νὰ βλέπωμεν ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους τὸν Αἰγύπτιον καὶ ἐκ τοῦ

ἄλλου τὸν Τοῦρκον περιφερομένους, πυρπολοῦντας, αἰχμαλωτίζοντας, σφάζοντας, καὶ τὸ χειρότερον καὶ πολλῆς λύπης καὶ ὀδυμίας καὶ πολλῶν δακρύων ἄξιον, ὥς νὰ ἐπρόκητο ἄγων ὅχι τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς σωτηρίας τῆς Πατρίδος, ὅχι τῆς δόξης ἀλλὰ τῆς ἄρπαγῆς, τῆς καταδυναστείας τῶν ἰδίων ἀδελφῶν μας, νὰ βλέπωμεν ἐνταύτῃ αὐτοὺς ἐκείνους εἰς τῶν ὁποίων τὴν δύναμιν καὶ ἐπιρροὴν καὶ σύνεσιν εἶχομεν τὰς ἐλπίδας μας, συνεριζομένους τίς τίνα νὰ ὑποσκελίσῃ, τίς τίνα νὰ καταβάλῃ καὶ νὰ ἀφανίσῃ· αὐτοὺς ἐκείνους, εἰς τῶν ὁποίων τὸν βραχίονα καὶ τὴν ἀνδρείαν ἐλπίζομεν, φιλοτιμουμένους τίς τίνα νὰ ὑπερβῇ κατὰ τὴν κακουργίαν καὶ κατα τὴν εἰς τοὺς νόμους ἀπείθειαν· τὰς δὲ συμφορὰς τῆς πατρίδος νὰ κορυφοῦσιν τόσο, καὶ τὰς πληγὰς τῶν νὰ γένωσι τόσο ἀφόρητοι, καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ λαμπρότης τοῦ ὑπὲρ πάντας τοὺς ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνας ἱερωτέρου καὶ δικαιωτέρου ἀγῶνός μας ν' ἀμαυρωθῇ τόσο, ὥστε ὁλόκληρον τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος εἰς Σὲ μόνον νὰ ἀποβλέπῃ, καὶ Σὲ ἀπὸ ἡμέραν εἰς ἡμέραν καὶ ἀπὸ στιγμὴν εἰς στιγμὴν νὰ περιμένῃ διὰ νὰ φθάσῃς, νὰ παύσῃς τὰ δεινὰ του, νὰ θεραπεύσῃς τὰς πληγὰς του, νὰ τὸ ἐκβάλῃς ἀπὸ τὸ χάος τῆς ἀναρχίας καὶ ἀκοσμίας διὰ τοῦ ὁποίου περιεκαλύφθη, καὶ νὰ τὸ ἀναδείξῃς εὐνομούμενον, λαμπρὸν καὶ περίδοξον.

Ἐχε λοιπὸν πάντοτε πρὸ ὀφθαλμῶν, ὅτι ὅσον αἱ συμφοραὶ τοῦ εἶναι δειναί, αἱ πληγαὶ τοῦ δυσίατοι, ὁ κίνδυνος προφανής, ὅσον ἡ διὰ τὴν ἐκλογὴν Σου χαρὰ μας, ἡ διὰ τὴν ἔλευσίν Σου ἀγαλλίασίς μας, αἱ εἰς Σὲ ἐλπίδες μας ὑπάρχουσι μεγάλαι, τόσο μεγαλητέρας καὶ προσοχῆς καὶ προφυλακῆς εἶναι χρεῖα μὴν εὖρη χώραν εἰς τὴν ψυχὴν Σου, ἰς τὴν καρδίαν Σου, εἰς τὰς πράξεις Σου, εἰς τὰς ἐκλογὰς

τάς ὁποίας μέλλεις νά κάμῃς τῶν διαφόρων ὑπουργῶν Σου, κάμμία ἀπό τὰς ὀλεθρίους ἐκείνας ἀφορμάς δια τὰς ὁποίας ἐκινδύνευον νά ματαιωθῶσι βέβαια ὅλαι αἱ θυσίαι, ὅλοι οἱ ἀγῶνες, ὅλα τὰ αἵματα τὰ ὅποια ἐχύθησαν ὑπέρ τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἔθνους μας ἐάν Μεγάλαι καί Σεβασταὶ Δυνάμεις δέν τὸ εὐσπλαγχνίζοντο καί δέν τὸ ἐλάμβανον ὑπὸ τὴν ἰδίαν προστασίαν καί ὑπεράσπισιν. Μὴ συγχωρήσης εἰς κἀνένα νά πράξῃ μηδὲ τὸ παραμικρὸν ἀπὸ ὅσα ἔκαμαν νά κινδυνεύῃ νά σπαραχθῇ ἡ Ἑλλάς, καί ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὑπέρ αὐτῆς θριάμβων αὐτῶν τῶν Σεβαστῶν Μεγάλων Δυνάμεων.

Ἐνθυμοῦ τελευταῖον, ὅτι ὅλη ἡ Εὐρώπη, ὅλος ὁ κόσμος, ὅλοι οἱ φίλοι τῆς δικαιοσύνης, τῆς ἀνθρωπότητος, αὐτὴ ἐκείνη ἡ Ἑλλάς διευθύνουσιν εἰς Σέ τὰ ὄμματα, ὡς εἰς τὸ ὠραιότερον, τὸ λαμπρότερον, καί ἐνδοξότερον στάδιον κατὰ τῆς βαρβαρότητος καί τῆς ἀνομίας πρωταγωνιζόμενον.

Ἐάν ταῦτα καί τὰ τοιαῦτα ἐνθυμούμενος κατορθώσης ὥστε νά παύσωσιν αἱ διχόνοιαί, νά διαλυθῶσιν αἱ φατρίαι, νά ἐνεργῶνται καί νά ἰσχύωσιν οἱ νόμοι, νά ἀσφαλίσθῃ ἐκάστου ἡ ζωὴ, ἡ τιμὴ, ἡ ἰδιοκτησία· ἐάν ἐμπνεύσης τὴν ὁμόνοιαν, τὴν συμφωνίαν καί τὴν πρὸς τὴν Πατρίδα ἀγάπην· ἐάν ὁδηγήσης τοὺς πολιτικούς της εἰς τὰ ἀληθινὰ αὐτῆς συμφέροντα, καί τοὺς πολεμικούς της εἰς τὴν ἀληθινὴν αὐτῆς δόξαν· ἐάν κάμῃς ὥστε νά εὐδαιμονῇ ἐσωτερικῶς εὐνομούμενη, καί νά θριαμβεύωσι τὰ ὄπλα της κατὰ τοῦ ἀσπόνδου ἐχθροῦ της, νά μείνῃ ἀσάλευτος καί ἀκλόνητος ἡ ἀνεξαρτησία της, ἄδικτος ἡ αὐτονομία της, ὡ ποία δόξα τότε! ἀλλὰ τότε καί μόνον Σέ περιμένει· ποῖοι στέφανοι Σοῦ ἐτοιμάζονται! Ποῖοι αἰῶνες θέλουσι παραλάβει τὸ ὄνομά Σου!

Ἐὰν ἄνθρωπος δὲν ἀνεδέχθῃ ἀκόμῃ κυβέρνησιν ἔθλους μὲ ὁποίας καὶ εἰς ὁποίας περιστάσεις ἀναδέχεσθαι. Σὺ τὴν κυβέρνησιν τοῦ ἔθλους Σου, ἤξευρε ὅτι καὶ ἄνθρωπος δὲν ἐδοξάσθῃ ἀκόμῃ ὥς Σὺ μέλλεις νὰ δοξασθῇς, εἰς κατορθώσεως τὸ μέγα τοῦτο κατόρθωμα. . . .

Ἄλλ' ὦ Κυβερνήτα τοῦ παντός. Σὲ ἀπὸ τὸ βάθος τῆς καρδίας ἐπικαλούμεθα! διαφύλαξε τὸν Κυβερνήτην ἡμῶν καθαρὸν ἀπὸ τὸ ὀλέθριον τῶν πατριῶν μίasma! φώτισέ τον νὰ μάθῃ ὅλας τὰς ἀληθινὰς τῶν μεγάλων δυστυχιῶν καὶ συμφορῶν μας αἰτίας, καὶ νὰ τὰς ἐξαλείψῃ· νὰ γνωρίσῃ ὅλας τὰς πληγὰς μας, καὶ νὰ τὰς θεραπεύσῃ· νὰ μὴν ἀπατάται ἀπὸ τοὺς λόγους μηδὲ ἀπὸ τὸ φαινόμενον, ἀλλὰ νὰ ἐρευνᾷ καὶ τοὺς σκοποὺς, καὶ τὰ ἔργα, καὶ τὴν ἱκανότητα ὅλων ἐκείνων εἰς τοὺς ὁποίους μέλλει νὰ ἐμπιστευθῇ τὰ ἱερὰ τῆς Πατρίδος ὑπουργήματα· ἐνίσχυέ τον νὰ βάλῃ εἰς πρᾶξιν ὅλα ὅσα εἰς τὴν εὐνομίαν καὶ ἀληθινὴν αὐτῆς εὐδαιμονίαν συντείνουσιν. Ἀξίωσε δὲ καὶ ἡμᾶς νὰ ἰδῶμεν τελευταῖον τὰς τόσον ἐπιθυμητὰς καὶ εὐκταίας ἡμέρας τῆς δικαίας καὶ ἀληθινῆς κυβερνήσεως, τὴν πατρίδα ἀληθῶς ἐλευθέραν, αὐτόνομον καὶ ἀνεξάρτητον, καὶ νὰ καυχώμεθα ὅτι, οὐχὶ πάθος χαμερπές, οὐδὲ ἰδιοτέλεια, οὐδὲ πνεῦμα πατρίας, ἀλλ' αὐτὸ τὸ δίκαιον, αὐτὸ τῆς Ἑλλάδος τὸ Πολιτικὸν Σύνταγμα, αὐτὸς Σὺ κυβερνᾷς τὴν Ἑλλάδα διὰ τοῦ αὐτῆς Κυβερνήτου. Γένοιτο!
